

فرآيندهاي تصادفي

نیمسال دوم ۱۴۰۳-۱۴۰۴ استاد درس: دکتر صفری

پاسخ تمرین سری سوم

توسط پوريا عصارهها

. خرابی در طول یک رشته طناب با نرخ $\lambda=2$ در هر فوت رخ می
دهند.

(الف) احتمال اینکه در اولین فوت رشته طناب هیچ نقصی وجود نداشته باشد را محاسبه کنید. X(0)=0 یک فرآیند تصادفی پواسون است. و طبیعی است که $\{X(l)\}_{l>0}$

$$P(X(1) = 0) = P(X(1) - X(0) = 0) = e^{-2}$$

(ب) احتمال شرطی اینکه در دومین فوت رشته طناب هیچ نقصی وجود نداشته باشد، با فرض اینکه در اولین فوت فقط یک نقص وجود داشته است، را محاسبه کنید.

خداروشکر میدانیم بازه های مجزا مستقل هستند.

$$P(X(2) - X(1) = 0 | X(1) = 1) = P(X(2) - X(1) = 0 | X(1) - X(0) = 1) = e^{-2}$$

 $p_0=\exp\{-\lambda\}$: فرض کنید $p_k=\Pr\{X=k\}$ تابع جرم احتمال مربوط به توزیع پواسون با پارامتر $p_k=\Pr\{X=k\}$ تابع جرم احتمال مربوط به توزیع پواسون با پارامتر $p_k=(\lambda/k)p_{k-1}$ به صورت بازگشتی توسط رابطه ی زیر محاسبه می شود: $p_k=(\lambda/k)p_{k-1}$ بدیهتا

$$p_0 = P(X = 0) = e^{-\lambda}$$

$$p_{k-1} = P(X = k - 1) = \frac{e^{-\lambda} \lambda^{k-1}}{(k-1)!}$$

$$p_k = (X = k) = \frac{e^{-\lambda} \lambda^k}{k!}$$

$$\Rightarrow p_k/p_{k-1} = \lambda/k \Rightarrow p_k = (\lambda/k)p_{k-1}$$

را با فرض کنید X و Y دو متغیر تصادفی مستقل با توزیع پواسون و پارامترهای lpha و eta به ترتیب باشند. توزیع شرطی X را با فرض اینکه N=X+Y=n تعیین کنید.

$$P(X = x | N = n) = P(X = x | X + Y = n)$$

$$= \frac{P(X = x, X + Y = n)}{P(X + Y = n)}$$

$$= \frac{P(Y = n - x, X = x)}{P(X + Y = n)} = \frac{P(Y = n - x)P(X = x)}{P(X + Y = n)}$$

مىتوانيد از دانش اسلايد هاى استفاده كنيد كه جمع پواسون ها ميشود پواسون با جمع نرخ ها يا از احتمال كل

$$P(X + Y = n) = \sum_{i=1}^{n} P(X + Y = n | X = i) P(X = i)$$

$$= \sum_{i=1}^{n} P(Y = n - i | X = i) P(X = i)$$

$$= \sum_{i=1}^{n} P(Y = n - i) P(X = i)$$

$$= e^{-\alpha - \beta} \sum_{i=1}^{n} \frac{\beta^{n-i} \alpha^{i}}{i!(n - i!)}$$

$$= e^{-\alpha - \beta} \frac{1}{n!} \sum_{i=1}^{n} \frac{n!}{i!(n - i!)} \beta^{n-i} \alpha^{i}$$

$$= e^{-\alpha - \beta} \frac{1}{n!} (\alpha + \beta)^{n}$$

$$P(X = x | N = n) = \frac{e^{-\beta - \alpha} \frac{\beta^{n-x} \alpha^x}{x!(n-x)!}}{e^{-\alpha - \beta} \frac{1}{n!} (\alpha + \beta)^n} = \binom{n}{x} \left(\frac{\beta}{\alpha + \beta}\right)^{n-x} \left(\frac{\alpha}{\alpha + \beta}\right)^x$$

۴. یک فروشگاه ساعت ۸ صبح باز می شود. از ساعت ۸ تا ۱۰ صبح، مشتریان با نرخ پواسون برابر با ۴ نفر در ساعت وارد فروشگاه می شوند. بین ساعت ۱۰ صبح تا ۱۲ ظهر، نرخ ورود مشتریان برابر با ۸ نفر در ساعت است. از ساعت ۱۲ ظهر تا ۲ بعدازظهر، نرخ ورود مشتریان به صورت پیوسته از ۸ نفر در ساعت (در ۲ بعدازظهر) افزایش می یابد؛ و از ساعت ۲ تا ۵ بعدازظهر، نرخ ورود مشتریان به صورت پیوسته از ۱۰ نفر در ساعت (در ۲ بعدازظهر) تا ۴ نفر در ساعت (در ۵ بعدازظهر) کاهش می یابد.

توزیع احتمالاتی تعداد مشتریانی که در یک روز مشخص وارد فروشگاه می شوند را تعیین کنید مسئله را یک فرآیند تصادفی پواسون ناهمگن در نظر بگیرید با نرخ متغییر:

$$\lambda(t) = \begin{cases} 0 & t < 8 \;, \; t > 17 \\ 4 & 8 < t < 10 \\ 8 & 10 < t < 12 \\ 8 + (t-12) & 12 < t < 14 \\ 10 - 2(t-14) & 14 < t < 17 \end{cases}, \quad X(t) - X(s) \; \sim \; \mathrm{Poisson}(\Lambda(t) - \Lambda(s))$$

$$P(X(17) - X(8) = x) = e^{\lambda} \frac{\lambda^x}{x!}$$
, $\lambda = \Lambda(t) - \Lambda(s) = \int_8^{17} \lambda(t) dt$

$$\lambda = 2 \times 4 + 2 \times 8 + \left(\frac{1}{2}t^2 - 4t\right)\Big|_{12}^{14} + \left(38t - t^2\right)\Big|_{14}^{17}$$
$$\lambda = 8 + 16 + 18 + 93 = 135$$